

om det skal være det enkelte land selv, der beslutter det. Sådan har jeg nærmest forstået hr. Søren Kolstrup indtil nu.

Men det betyder jo i praksis, at f.eks. Frankrig, som har stolte protektionistiske traditioner, ville kunne indføre allehånde regler og bare begrunde det med hensyn til miljø uden overhovedet at få nogen efterprøvelse nogen steder. Er dét virkelig Enhedslistens internationale perspektiv?

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Til fru Henriette Kjær vil jeg sige: For det første har fru Henriette Kjær ret i, at hvis man vil fastlåse sig i en sammenligning mellem bilaterale aftaler og EU – hvis man ville lade sig nøje med en sådan sammenligning, så var man i øvrigt et nøjsomt menneske – så kunne man nøjes med den smule åbenhed, der er i EU.

Man kunne også vælge at sige, at man vil slå for maksimal åbenhed og maksimalt demokrati og gå ind for dét, der er de fornemste multilaterale aftaler, nemlig dem med høj grad af debat og åbenhed. Enhedslisten foretrækker det sidste.

Til den socialdemokratiske ordfører vil jeg sige, at jeg tror, at jeg er enig med ham i forsigtighedsprincippet, men dér, hvor jeg tror at kæden hopper af, er, at den socialdemokratiske ordfører selv er enig med EU i forsigtighedsprincippet. Jeg tror, det er dér, der ligger en modsætning: ikke mellem den socialdemokratiske ordfører og mig, men mellem den socialdemokratiske ordfører og EU om genteknologi, og om, hvorvidt EU kan bruges til noget dér. Ja, intet tyder på det for øjeblikket. Men igen, hvis nogle europæiske lande skulle kunne lave et progressivt samarbejde derom, jamen så ville det jo være fint. Men vi har en anden vurdering af f.eks. det direktiv, der ligger for øjeblikket.

Det sidste er til hr. Jørn Jespersen, og der tror jeg, at vi er ved sagens kerne. Enhedslisten kunne aldrig drømme om, at internationale institutioner ligesom skulle være med til at bestemme farten i miljøkampen, hvilket ville være konsekvensen af hr. Jørn Jespersens holdning.

Men så er hr. Jørn Jespersens gode spørgsmål: Jamen hvad så med det enkelte land, skulle det så kunne gøre hvad som helst? Og der sagde jeg, at vores pointe er, at en begrundet mistanke – selvfølgelig ikke en, der er frit svævende i luften, men en, der er forankret i sund-

hedspolitik, miljøpolitik – vil vi absolut altid lade få fortrin, hvis der er en risiko for, det går ud over mennesker, over natur, f.eks. det danske forbud mod asbest. Vi synes, at det er utrolig vigtigt, at et land har mulighed for det.

Så kommer det næste gode spørgsmål: Jamen løber vi så ikke en risiko for protektionisme. Jamen det er da klart, at der er en flydende grænse. Men for os er kampen for miljø så vigtig, at selv om vi er inde i en gråzone dér, så vil vi altid, altid foretrække miljøkampens fortrin. Så enkelt er det.

(Kort bemærkning).

Jørn Jespersen (SF):

Ja, gid det var så enkelt. Men det er det jo desværre bare ikke, for historien viser, at hvis man giver denne åbning, som er så stor som en ladeport, for at de enkelte lande med henvisning til miljø, sundhed, forbrugerhensyn osv. på egen hånd kan fastsætte alle mulige regler i strid med, hvad de i øvrigt har aftalt med andre lande, så bliver det ikke miljøet, der vinder. Så bliver det protektionisme, for så vil det brede sig, og så vil det ene land tage aktion mod det andet for at hævne sig over det første protektionistiske tiltag. Og så forsvinder alle veldokumenterede hensyn til miljøet i landenes kamp mod hinanden, hvor det bliver industriinteresser og erhvervsinteresser, der vinder på et usagligt grundlag. Derfor er tanken om, at man bare skal lade landene selv dokumentere det, helt håbløs også ud fra miljøets synspunkt.

Men nu har vi i hvert fald fået et klart svar. Det er det enkelte land, der ifølge Enhedslistens opfattelse skal kunne afgøre, om man har en velbegrundet baggrund for at lave diverse regler med henvisning til miljø og sundhed. Man fremmer altså protektionismen efter min bedste vurdering, selv om man vil noget andet – det erkender jeg – men det bliver protektionismen, der vinder.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Vi har i hvert fald vundet én ting ved den her debat, nemlig at vi så i det mindste ved, hvor vi præcis står henne, og hvor det er, at vandene deler sig.

Jeg skal bare lige supplere og sige, at Enhedslistens synspunkt jo ikke er lukket af i en nationalisme, tværtimod. Vi ønsker jo, at det her bliver bredt så meget som muligt ud gennem internationale aftaler, multilaterale aftaler